

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HÀ TĨNH

ĐỀ CHÍNH THỨC

KÌ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2023 – 2024

MÔN: Toán

Thời gian làm bài: 90 phút

Câu 1: Rút gọn các biểu thức sau:

a) $A = \sqrt{48} - 3\sqrt{3}$.

b) $B = \left(\frac{1}{\sqrt{x+2}} + \frac{1}{\sqrt{x-2}} \right) : \frac{\sqrt{x}}{x-4}$ (với $x > 0; x \neq 4$).

Câu 2:a) Cho hai đường thẳng $(d_1): y = (m-3)x + 4$ (m là tham số) và $(d_2): y = 2x - 1$. Tìm giá trị của m để hai đường thẳng (d_1) và (d_2) song song với nhau.

b) Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 2x - y = 3 \\ 3x + 2y = 8 \end{cases}$$

Câu 3: Cho phương trình $x^2 - 2mx + m^2 - m - 2 = 0$ (m là tham số). Tìm giá trị của m để phương trình đã cho có 2 nghiệm phân biệt x_1, x_2 thỏa mãn $\frac{x_1x_2 + 1}{x_1^2 + x_2^2 + 2(1 + x_1x_2)} = \frac{1}{6}$.**Câu 4:** Một phòng họp ban đầu có 96 ghế được xếp thành các dãy và số ghế trong mỗi dãy đều bằng nhau. Có một lần phòng họp phải cắt bớt 2 dãy ghế và mỗi dãy còn lại xếp thêm 1 ghế (số ghế trong các dãy vẫn bằng nhau) để vừa đủ chỗ ngồi cho 110 đại biểu. Hỏi ban đầu trong phòng họp có bao nhiêu dãy ghế?**Câu 5:** Cho tam giác ABC vuông tại A, đường cao AH ($H \in BC$). Biết độ dài đoạn $AB = 5\text{cm}$ và $AH = 4\text{cm}$. Tính độ dài đoạn BH và diện tích tam giác ABC.**Câu 6:** Cho tam giác ABC nhọn. Đường tròn (O) đường kính BC cắt các cạnh AB, AC lần lượt tại D và E (D khác B và E khác C). Gọi H là giao điểm của hai đường thẳng BE và CD.

a) Chứng minh ADHE là tứ giác nội tiếp.

b) Đường thẳng AH cắt BC tại F và cắt đường tròn (O) tại điểm P (P nằm giữa A và H). Đường thẳng DF cắt đường tròn (O) tại điểm K (K khác D). Gọi M là giao điểm của EK và BC, I là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác HDP. Chứng minh $CE^2 = BC \cdot MC$ và ba điểm B, I, P thẳng hàng.**Câu 7:** Cho a, b, c là các số thực khác không. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức:

$$P = \frac{a^2}{a^2 + 2(b+c)^2} + \frac{b^2}{b^2 + 2(c+a)^2} + \frac{c^2}{c^2 + 2(a+b)^2}$$

----- HẾT -----

Câu 1 (VD):**Phương pháp:**

- a) Căn bậc hai của một số a là một số x sao cho $x^2 = a$
 b) Quy đồng và rút gọn sử dụng hằng đẳng thức.

Cách giải:

$$a) A = \sqrt{48} - 3\sqrt{3}.$$

$$\text{Ta có: } A = \sqrt{48} - 3\sqrt{3} = \sqrt{3 \cdot 4^2} - 3\sqrt{3} = 4\sqrt{3} - 3\sqrt{3} = \sqrt{3}$$

$$\text{Vậy } A = \sqrt{3}.$$

$$b) B = \left(\frac{1}{\sqrt{x+2}} + \frac{1}{\sqrt{x-2}} \right) : \frac{\sqrt{x}}{x-4} \quad (\text{với } x > 0; x \neq 4).$$

Với $x > 0; x \neq 4$ ta có:

$$\begin{aligned} B &= \left(\frac{1}{\sqrt{x+2}} + \frac{1}{\sqrt{x-2}} \right) : \frac{\sqrt{x}}{x-4} \\ &= \left(\frac{\sqrt{x-2}}{(\sqrt{x+2})(\sqrt{x-2})} + \frac{\sqrt{x+2}}{(\sqrt{x+2})(\sqrt{x-2})} \right) \cdot \frac{x-4}{\sqrt{x}} \\ &= \frac{2\sqrt{x}}{(\sqrt{x+2})(\sqrt{x-2})} \cdot \frac{x-4}{\sqrt{x}} \\ &= \frac{2\sqrt{x}}{x-4} \cdot \frac{x-4}{\sqrt{x}} \\ &= 2 \end{aligned}$$

Vậy $B = 2$.

Câu 2 (VD):**Phương pháp:**

- a) Để hai đường thẳng song song thì hệ số góc bằng nhau.
 b) Sử dụng phương pháp thế hoặc phương pháp trừ vế.

Cách giải:**Cách giải:**

a) Cho hai đường thẳng $(d_1): y = (m-3)x + 4$ (m là tham số) và $(d_2): y = 2x - 1$. Tìm giá trị của m để hai đường thẳng (d_1) và (d_2) song song với nhau.

Đề (d_1) và (d_2) song song với nhau thì $\begin{cases} m-3=2 \\ 4 \neq -1 \end{cases} \Leftrightarrow m=5.$

Vậy với $m=5$ thì hai đường thẳng (d_1) và (d_2) song song với nhau.

b) Giải hệ phương trình $\begin{cases} 2x - y = 3 \\ 3x + 2y = 8 \end{cases}$

$$\begin{cases} 2x - y = 3 \\ 3x + 2y = 8 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 2x - 3 & (1) \\ 3x + 2y = 8 & (2) \end{cases}$$

Thay (1) vào (2) ta có

$$(2) \Leftrightarrow 3x + 2(2x - 3) = 8$$

$$\Leftrightarrow 3x + 4x - 6 = 8$$

$$\Leftrightarrow 7x = 14$$

$$\Leftrightarrow x = 2.$$

Thay $x=2$ vào (1) ta được $y = 2 \cdot 2 - 3 = 1$.

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) = (2; 1)$.

Câu 3 (VD):

Phương pháp:

Sử dụng định lý Vi – ét.

Nếu phương trình $ax^2 + bx + c = 0 (a \neq 0)$ có 2 nghiệm x_1, x_2 thì

$$\begin{cases} S = X_1 + X_2 = \frac{-b}{a} \\ P = x_1 \cdot X_2 = \frac{c}{a} \end{cases}$$

Cách giải:

$$\text{Ta có } \Delta' = m^2 - (m^2 - m - 2) = m^2 - m^2 + m + 2 = m + 2$$

Để phương trình có 2 nghiệm phân biệt thì $\Delta' > 0 \Leftrightarrow m + 2 > 0 \Leftrightarrow m > -2$

Vậy $m > -2$ thì phương trình có 2 nghiệm phân biệt x_1, x_2

$$\text{Áp dụng hệ thức Viet có } \begin{cases} x_1 + x_2 = 2m \\ x_1 \cdot x_2 = m^2 - m - 2 \end{cases}$$

$$\text{Đề } \frac{x_1 x_2 + 1}{x_1^2 + x_2^2 + 2(1 + x_1 x_2)} = \frac{1}{6}.$$

$$\Leftrightarrow \frac{x_1 x_2 + 1}{x_1^2 + x_2^2 + 2x_1 x_1 + 2} = \frac{1}{6}$$

$$\Leftrightarrow \frac{x_1 x_2 + 1}{(x_1 + x_2)^2 + 2} = \frac{1}{6}$$

$$\Leftrightarrow \frac{m^2 - m - 2 + 1}{(2m)^2 + 2} = \frac{1}{6}$$

$$\Leftrightarrow \frac{m^2 - m - 1}{4m^2 + 2} = \frac{1}{6}$$

$$\Leftrightarrow 6m^2 - 6m - 6 = 4m^2 + 2$$

$$\Leftrightarrow 2m^2 - 6m - 8 = 0$$

$$\Leftrightarrow 2(m+1)(m-4) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} m = -1(TM) \\ m = 4(TM) \end{cases}$$

Vậy $m = -1$ hoặc $m = 4$ thỏa mãn bài toán.

Câu 4 (VD):

Phương pháp:

Giải bài toán bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình.

Cách giải:

Gọi x là số dây ghế ban đầu. ($x > 2, x \in N^*$).

Sau khi cắt đi 2 dây ghế, số dây ghế còn lại là: $x - 2$ (dây).

Số ghế ở mỗi hàng lúc ban đầu là $\frac{96}{x}$ (ghế).

Số ghế ở mỗi hàng sau khi bỏ bớt hai hàng là $\frac{110}{x-2}$ (ghế).

Vì khi cắt bớt 2 dây ghế và mỗi dây còn lại xếp thêm 1 ghế nên ta có phương trình:

$$\frac{110}{x-2} - \frac{96}{x} = 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{110x}{(x-2)x} - \frac{96(x-2)}{(x-2)x} = 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{110x - 96(x-2)}{(x-2)x} = 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{110x - 96x + 192}{(x-2)x} = 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{14x + 192}{(x-2)x} = 1$$

$$\Leftrightarrow 14x + 192 = x^2 - 2x$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 16x - 192 = 0$$

$$\Leftrightarrow (x - 24)(x + 8) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 24 (tm) \\ x = -8 (ktm) \end{cases}$$

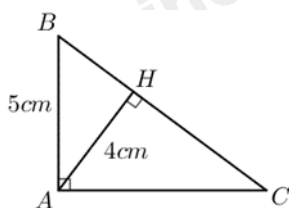
Vậy số dây ghề lúc đầu là 24 dây ghề.

Câu 5 (VD):

Phương pháp:

Áp dụng định lý Pytago và hệ thức lượng trong tam giác cho tam giác ABC vuông tại A đường cao AH ta được: $AB^2 = BH \cdot BC$.

Cách giải:

Áp dụng định lý Pytago cho tam giác ABH vuông tại H ta được: $AH^2 + BH^2 = AB^2$

$$\Rightarrow 4^2 + BH^2 = 5^2$$

$$\Leftrightarrow 16 + BH^2 = 25$$

$$\Leftrightarrow BH^2 = 9$$

$$\Leftrightarrow BH = 3$$

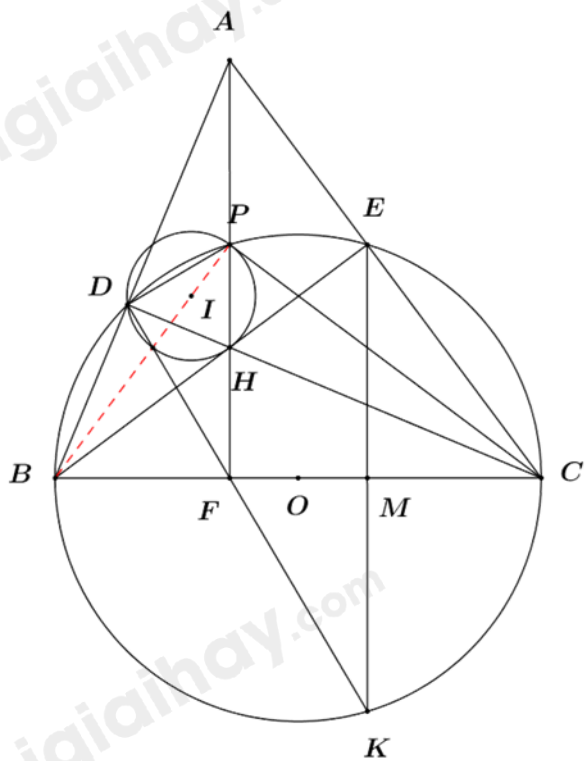
Áp dụng hệ thức lượng cho tam giác ABC vuông tại A đường cao AH ta được: $AB^2 = BH \cdot BC$

$$\Rightarrow BC = \frac{AB^2}{BH} = \frac{5^2}{3} = \frac{25}{3}$$

$$\text{Diện tích tam giác ABC là: } S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot AH \cdot BC = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot \frac{25}{3} = \frac{50}{3} (cm^2)$$

Câu 6 (VD):

Cách giải:

a) Chứng minh ADHE là tứ giác nội tiếp.

Ta có $\angle BEC = \angle BDC = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn)

$$\Rightarrow \angle ADH = \angle AEH = 90^\circ.$$

$$\Rightarrow \angle ADH + \angle AEH = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$$

$\Rightarrow ADHE$ là tứ giác nội tiếp

(Tứ giác có tổng hai góc đối bằng 180°).

b) Đường thẳng AH cắt BC tại F và cắt đường tròn (O) tại điểm P (P nằm giữa A và H). Đường thẳng DF cắt đường tròn (O) tại điểm K (K khác D). Gọi M là giao điểm của EK và BC, I là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác HDP. Chứng minh $CE^2 = BC \cdot MC$ và ba điểm B, I, P thẳng hàng.

+) Chứng minh $CE^2 = BC \cdot MC$.

Xét tam giác ABC có: $\angle BEC = \angle BDC = 90^\circ$ (cmt) $\Rightarrow BE \perp AC, CD \perp AB$.

Mà $BE \cap CD = \{H\} \Rightarrow H$ là trực tâm của tam giác ABC.

$$\Rightarrow AH \perp BC \text{ tại } F \Rightarrow AF \perp BC \Rightarrow \angle BFH = 90^\circ.$$

Xét tứ giác BFHD có: $\angle BFH + \angle BDH = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$

$\Rightarrow BFHD$ là tứ giác nội tiếp (Tứ giác có tổng hai góc đối bằng 180°).

$$\Rightarrow \angle DFH = \angle DBH = \angle DBE \text{ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung DH)}$$

Mà $\angle DBE = \angle DKE$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung DE)

$$\Rightarrow \angle DFH = \angle DKE. \text{ Mà 2 góc này ở vị trí hai góc đồng vị bằng nhau.}$$

$$\Rightarrow FP \parallel KE \Rightarrow AF \parallel KE \text{ (dnhb).}$$

Mà $AF \perp BC$ (cmt) $\Rightarrow KE \perp BC$ tại M $\Rightarrow EM \perp BC$.

Xét tam giác BCE vuông tại E, đường cao EM có: $CE^2 = BC.MC$ (hệ thức lượng trong tam giác vuông) (đpcm).

+) Chứng minh ba điểm B, I, P thẳng hàng.

Xét $\triangle CHF$ và $\triangle CBD$ có:

$$\angle CFH = \angle CDB = 90^\circ$$

$\angle BCD$ chung

$$\Rightarrow \triangle CHF \sim \triangle CBD \text{ (g.g)}$$

$$\Rightarrow \frac{CH}{CB} = \frac{CF}{CD} \text{ (cặp cạnh tương ứng tỉ lệ)}$$

$$\Rightarrow CH.CD = CB.CF \quad (1)$$

Ta có: $\angle CPB = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn) $\Rightarrow \triangle CBP$ vuông tại P.

Xét tam giác CBP vuông tại P, đường cao PF có:

$$CP^2 = CB.CF \text{ (hệ thức lượng trong tam giác vuông)} \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2)} \Rightarrow CH.CD = CP^2 \Rightarrow \frac{CH}{CP} = \frac{CP}{CD}$$

Xét $\triangle CHP$ và $\triangle CPD$ có:

$\angle PCD$ chung

$$\frac{CH}{CP} = \frac{CP}{CD} \text{ (cmt)}$$

$$\Rightarrow \triangle CHP \sim \triangle CPD \text{ (c.g.c)}$$

$$\Rightarrow \angle HPC = \angle PDC = \angle PDH \text{ (2 góc tương ứng)}$$

$$\text{Ta có } \angle HPI = \frac{180^\circ - \angle HIP}{2} = 90^\circ - \frac{\angle HIP}{2} = 90^\circ - \angle PDH \text{ (góc ở tâm và góc nội tiếp cùng chắn cung HP)}$$

$$\Rightarrow \angle HIP = 90^\circ - \angle HPC \Leftrightarrow \angle HIP + \angle HPC = 90^\circ \Leftrightarrow \angle CPI = 90^\circ$$

$$\Rightarrow IP \perp PC \quad (3)$$

$$\text{Mà } \angle CPB = 90^\circ \text{ (cmt)} \Rightarrow BP \perp PC \quad (4)$$

Từ (3) và (4) $\Rightarrow B, I, P$ thẳng hàng (đpcm).

Câu 7 (VDC):

Phương pháp:

Áp dụng bất đẳng thức Bu-nhi-a-cốp-xki.

Cách giải:

Áp dụng bất đẳng thức Bu-nhi-a-cốp-xki ta có:

$$(a+b)^2 \leq (1+1)(a^2+b^2) = 2(a^2+b^2)$$

$$(b+c)^2 \leq 2(b^2+c^2)$$

$$(c+a)^2 \leq 2(c^2+a^2)$$

$$\begin{aligned} \text{Suy ra: } P &\geq \frac{a^2}{a^2+4(b^2+c^2)} + \frac{b^2}{b^2+4(c^2+a^2)} + \frac{c^2}{c^2+4(a^2+b^2)} \\ &= \frac{a^2}{a^2+4(b^2+c^2)} + \frac{1}{3} + \frac{b^2}{b^2+4(c^2+a^2)} + \frac{1}{3} + \frac{c^2}{c^2+4(a^2+b^2)} + \frac{1}{3} - 1 \\ &= \frac{4(a^2+b^2+c^2)}{3(a^2+4(b^2+c^2))} + \frac{4(a^2+b^2+c^2)}{3(b^2+4(c^2+a^2))} + \frac{4(a^2+b^2+c^2)}{3(c^2+4(a^2+b^2))} - 1 \\ &= \frac{4}{3}(a^2+b^2+c^2) \left(\frac{1}{a^2+4(b^2+c^2)} + \frac{1}{b^2+4(c^2+a^2)} + \frac{1}{c^2+4(a^2+b^2)} \right) - 1 \end{aligned}$$

Áp dụng bất đẳng thức cộng mẫu số ta được:

$$\frac{1}{a^2+4(b^2+c^2)} + \frac{1}{b^2+4(c^2+a^2)} + \frac{1}{c^2+4(a^2+b^2)} \geq \frac{(1+1+1)^2}{9(a^2+b^2+c^2)} = \frac{1}{a^2+b^2+c^2}$$

$$\text{Do đó: } P \geq \frac{4}{3} \cdot (a^2+b^2+c^2) \cdot \frac{1}{a^2+b^2+c^2} - 1 = \frac{4}{3} - 1 = \frac{1}{3}$$

Dấu “=” xảy ra khi và chỉ khi $a=b=c$

Vậy giá trị nhỏ nhất của P là $\frac{1}{3}$ khi $a=b=c$.